

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग पाच

वर्ष १, अंक ८]

सोमवार, मार्च ३०, २०१५/चैत्र ९, शके १९३७

[पृष्ठे ११, किंमत : रुपये २६.००

असाधारण क्रमांक १७

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानसभेत व महाराष्ट्र विधानपरिषदेत सादर केलेली विधेयके.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

महाराष्ट्र विधानसभेत दिनांक ३० मार्च २०१५ रोजी पुरःस्थापित करण्यात आलेले खालील विधेयक, महाराष्ट्र विधानसभा नियम ११६ अन्वये प्रसिद्ध करण्यात येत आहे :—

L. A. BILL No. XVI OF 2015.

A BILL

**FURTHER TO AMEND CERTAIN TAX LAWS IN OPERATION IN THE
STATE OF MAHARASHTRA.**

सन २०१५ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १६.

**महाराष्ट्र राज्यात अंमलात असलेल्या विवक्षित करविषयक कायद्यांमध्ये आणखी सुधारणा
करण्यासाठी विधेयक.**

ज्याअर्थी, यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनांकरिता, महाराष्ट्र राज्यात अंमलात असलेल्या विवक्षित करविषयक कायद्यांमध्ये आणखी सुधारणा करणे इष्ट आहे ; **त्याअर्थी**, भारतीय गणराज्याच्या सहासष्टाव्या वर्षी, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे :—

प्रकरण एक

प्रारंभिक

संक्षिप्त नाव व प्रारंभ. १. (१) या अधिनियमास, महाराष्ट्र करविषयक कायदे (कर बसविणे, सुधारणा व विधिग्राह्यीकरण) अधिनियम, २०१५, असे म्हणावे.

(२) या अधिनियमात, अन्यथा तरतूद केली असेल त्याव्यतिरिक्त,—

(क) कलमे २ ते ५, कलम ६ चे पोट-कलम (१) आणि कलमे ७ ते ११, दिनांक १ एप्रिल २०१५ पासून अंमलात येतील ;

(ख) कलम ६ चे पोट-कलम (२) दिनांक १ मे २०१५ पासून अंमलात येईल.

प्रकरण दोन

महाराष्ट्र ऊस खरेदी कर अधिनियम, १९६२ याची सुधारणा.

सन १९६२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ९ याच्या कलम १२ब ची सुधारणा. २. महाराष्ट्र ऊस खरेदी कर अधिनियम, १९६२ याच्या कलम १२ब मध्ये, खंड (ई) मधील, “सन २०१३-१४ या वर्षात” या मजकुराऐवजी, “सन २०१३-१४ आणि २०१४-१५ या वर्षात” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल. १९६२ चा महा. ९.

प्रकरण तीन

महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय, व्यापार, आजीविका व नोकऱ्या यांवरील

कर अधिनियम, १९७५ याची सुधारणा.

सन १९७५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १६ याच्या अनुसूची एक ची सुधारणा. ३. महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय, व्यापार, आजीविका व नोकऱ्या यांवरील कर अधिनियम, १९७५ यास जोडलेल्या अनुसूची एक मधील, नोंद १ मध्ये, खंड (ब) ऐवजी, पुढील खंड दाखल करण्यात येईल :— १९७५ चा महा. १६.

“(ब) (एक) पुरुष असल्यास, ७,५०० रुपयांहून अधिक मात्र . . . दरमहा १७५ १०,००० रुपयांहून अधिक नसेल ;

(दोन) महिला असल्यास, १०,००० रुपयांहून अधिक नसेल ; . . . काही नाही.”.

प्रकरण चार

महाराष्ट्र स्थानिक क्षेत्रात मालाच्या प्रवेशावरील कर अधिनियम, २००२ याची सुधारणा.

सन २००३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ४ याला जोडलेल्या अनुसूचीची सुधारणा. ४. महाराष्ट्र स्थानिक क्षेत्रात मालाच्या प्रवेशावरील कर अधिनियम, २००२ याला जोडलेल्या अनुसूचीमध्ये, नोंद १६ नंतर, पुढील नोंद जादा दाखल करण्यात येईल :— २००३ चा महा. ४.

“१७. महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियम, २००२ याला जोडलेल्या अनुसूची “ग” च्या नोंद ५५ च्या खंड (चार) व (पाच) मध्ये समाविष्ट केलेला माल. . . ५%.”.

प्रकरण पाच

महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियम, २००२ याची सुधारणा.

सन २००५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ९ याच्या कलम २ ची सुधारणा. ५. महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियम, २००२ (यात यापुढे, या प्रकरणात, ज्याचा निर्देश “मूल्यवर्धित कर अधिनियम” असा करण्यात आला आहे) याच्या कलम २ मध्ये,— २००५ चा महा. ९.

(एक) खंड (२०) मध्ये, स्पष्टीकरण-एक नंतर, पुढील स्पष्टीकरण समाविष्ट करण्यात येईल :—

१९९४ चा
३२.

“स्पष्टीकरण—एक क.— वित्त अधिनियम, १९९४ खाली आकारण्यात आलेल्या किंवा आकारणीयोग्य असलेल्या आणि विक्रेत्याने स्वतंत्रपणे वसूल केलेल्या सेवा कराच्या रकमेचा समावेश खरेदी किंमतीत होणार नाही. ”;

(२) खंड (२५) मध्ये, स्पष्टीकरण—एक नंतर, पुढील स्पष्टीकरण समाविष्ट करण्यात येईल :—

१९९४ चा
३२.

“स्पष्टीकरण—एक क.— वित्त अधिनियम, १९९४ खाली आकारण्यात आलेल्या किंवा आकारणीयोग्य असलेल्या व खरेदीदाराकडून स्वतंत्रपणे वसूल केलेल्या सेवा कराच्या रकमेचा समावेश विक्री किंमतीत होणार नाही. ”.

६. मूल्यवर्धित कर अधिनियमाच्या कलम २० मध्ये,—

सन २००५ चा
महाराष्ट्र
अधिनियम
क्रमांक ९ याच्या
कलम २० ची
सुधारणा.

(१) पोट-कलम (४) च्या परंतुकामधील, “उपरोक्त प्रत्येक खंडाअन्वये” या मजकुराऐवजी, “उपरोक्त प्रत्येकी खंड (क) किंवा, यथास्थिति, खंड (ख) अन्वये,” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(२) पोट-कलम (६) मध्ये, “दोन हजार” या मजकुराऐवजी, “एक हजार” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

७. मूल्यवर्धित कर अधिनियमाच्या कलम २३ मध्ये,—

सन २००५ चा
महाराष्ट्र
अधिनियम
क्रमांक ९ याच्या
कलम २३ ची
सुधारणा.

(१) पोट-कलम (५) मध्ये,—

(क) खंड (क) मध्ये “या अधिनियमाअन्वये कोणतीही कार्यवाही करीत असताना,” हा मजकूर वगळण्यात येईल आणि “वजावट अधिक असल्याचा दावा केला असल्याची विहित अधिकाऱ्याची खात्री झाली असेल” या मजकुराऐवजी, “वजावट अधिक असल्याचा दावा केला आहे असे विहित अधिकाऱ्यास सकारण वाटत असेल” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(ख) खंड (घ) मधील, परंतुकानंतर, पुढील परंतुक जादा दाखल करण्यात येईल :—

“परंतु आणखी असे की, दिनांक १ एप्रिल २०१५ रोजी किंवा त्यानंतर या पोट-कलमान्वये नोटीस काढण्यात आली असेल त्याबाबतीत, व्यवहाराचा किंवा, यथास्थिति, दाव्याचा अंतर्भाव असलेल्या त्या वर्षाच्या समाप्तीपासून सहा वर्षांनंतर या पोट-कलमान्वये कोणताही निर्धारण आदेश काढला जाणार नाही.” ;

(२) पोट-कलम (११) मध्ये, “(३) किंवा (४)” हा मजकूर ज्या दोन ठिकाणी आला असेल त्या दोन्ही ठिकाणी या मजकुराऐवजी, “(३), (४) किंवा, यथास्थिति, (५)” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(३) पोट-कलम (१२) मध्ये, “(३) किंवा (४)” या मजकुराऐवजी, “(३), (४) किंवा, यथास्थिति, (५)” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

८. मूल्यवर्धित कर अधिनियमाच्या कलम २८ ऐवजी, पुढील कलम दाखल करण्यात येईल :—

सन २००५ चा
महाराष्ट्र अधिनियम
क्रमांक ९ मध्ये कलम
२८ बदली दाखल
करणे.

“२८. कोणत्याही न्यायालयाने, किंवा न्यायाधिकरणाने किंवा कोणत्याही अपील प्राधिकरणाने किंवा इतर कोणत्याही प्राधिकरणाने,—

कर दायित्वातील
फेरबदल.

(एक) या अधिनियमाखाली किंवा इतर कोणत्याही अधिनियमाखाली निर्धारित करण्यात आलेला कोणताही कर हा, तो ज्या अधिनियमाखाली निर्धारित करण्यात आला असेल त्याहून अन्य अधिनियमाच्या तरतुदीखाली निर्धारित करावयास हवा होता, किंवा

(दोन) मान्य केलेल्या किंवा अमान्य केलेल्या कोणत्याही दाव्यामुळे या अधिनियमाखाली किंवा इतर कोणत्याही अधिनियमाखाली कर दायित्वात फेरबदल होत आहे,

अशा आशयाचा अपील किंवा पुनर्विलोकन आदेश पारीत केला असेल, त्याबाबतीत अशा आदेशाच्या परिणामी, अशा आदेशाच्या दिनांकापासून पाच वर्षांच्या आत कोणत्याही वेळी या अधिनियमाखालील अशा

उलाढालीचे किंवा तिच्या भागाचे निर्धारण करता येईल किंवा, यथास्थिति, अशा दाव्याच्या मान्यतेमुळे किंवा अमान्यतेमुळे येणाऱ्या कर दायित्वाची निश्चिती करता येईल आणि असे निर्धारण व निश्चिती ही कराच्या अधीन असेल :

परंतु, कोणतेही निर्धारण अगोदरच केलेले असेल त्याबाबतीत, मुदत मर्यादेसंबंधातील कोणतीही तरतूद अशा निर्धारणाच्या कालावधीस लागू होत असली तरी सुद्धा, व्यापाऱ्याला आपले म्हणणे मांडण्याची वाजवी संधी दिल्यानंतर निर्धारणात फेरबदल करण्यात येतील. ”.

सन २००५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ९ याच्या कलम ३० ची सुधारणा.

९. मूल्यवर्धित कर अधिनियमाच्या कलम ३० मधील, पोट-कलम (२) मध्ये, परंतुकानंतर, पुढील परंतुक जादा दाखल करण्यात येईल :—

“परंतु आणखी असे की, व्यापाऱ्याने, कलम २० च्या पोट-कलम (४) च्या खंड (ख) किंवा, यथास्थिति, खंड (ग) अन्वये तरतूद केल्याप्रमाणे सुधारित वार्षिक विवरण दाखल केले असेल त्याबाबतीत, तक्त्याच्या स्तंभ (२) मध्ये नमूद केलेल्या दिनांकांपासून अशा सुधारित वार्षिक विवरणानुसार, कराच्या जादा रकमेवर कराची अशी जादा रक्कम प्रदान करण्याच्या दिनांकापर्यंत व्याज देय असेल.

तक्ता

ज्या वर्षासाठी सुधारित वार्षिक विवरण दाखल केले असेल त्या वर्षातील नोंदणीची स्थिती (१)	पासून गणना करावयाचे व्याज (२)
(क) संपूर्ण वर्षासाठी नोंदणी प्रमाणपत्र धारण करणारा व्यापारी.	सुधारित वार्षिक विवरण ज्या वर्षाशी संबंधित असेल त्या वर्षातील १ ऑक्टोबर.
(ख) सुधारित वार्षिक विवरण ज्या वर्षाशी संबंधित असेल त्या वर्षाच्या ३० सप्टेंबर पर्यंतच्या कोणत्याही दिनांकापासून दिलेले नोंदणी प्रमाणपत्र.	सुधारित वार्षिक विवरण ज्या वर्षाशी संबंधित असेल त्या वर्षातील १ ऑक्टोबर.
(ग) सुधारित वार्षिक विवरण ज्या वर्षाशी संबंधित असेल त्या वर्षाच्या ३० सप्टेंबर नंतरच्या कोणत्याही दिनांकास रद्द झालेले नोंदणी प्रमाणपत्र.	सुधारित वार्षिक विवरण ज्या वर्षाशी संबंधित असेल त्या वर्षातील १ ऑक्टोबर.
(घ) सुधारित वार्षिक विवरण ज्या वर्षाशी संबंधित असेल त्या वर्षाच्या ३० सप्टेंबर नंतर कोणत्याही दिनांकापासून दिलेले नोंदणी प्रमाणपत्र.	नोंदणीचा प्रभावी दिनांक.
(ङ) सुधारित वार्षिक विवरण ज्या वर्षाशी संबंधित असेल त्या वर्षाच्या ३० सप्टेंबर पूर्वी कोणत्याही दिनांकास रद्द झालेले नोंदणी प्रमाणपत्र.	नोंदणी रद्द झाल्याचा प्रभावी दिनांक. ”.

सन २००५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ९ याच्या कलम ४४ ची सुधारणा.

१०. मूल्यवर्धित कर अधिनियमाच्या कलम ४४ मध्ये, पोट-कलम (४) नंतर, पुढील पोट-कलम समाविष्ट करण्यात येईल :—

“(४क) या अधिनियमाच्या प्रयोजनार्थ, एकत्रीकरण, विलीनीकरण किंवा, यथास्थिति, विलगीकरणाच्या बाबतीत, व्यवसायाचे हस्तांतरण हे, कंपनीने पर्याय स्वीकारल्याप्रमाणे, एकतर,—

(एक) उच्च न्यायालय, न्यायाधिकरण किंवा केंद्र सरकारच्या आदेशाच्या दिनांकापासून, किंवा

(दोन) कंपनी निबंधक ज्या दिनांकास एकत्रीकरण, विलीनीकरण किंवा, यथास्थिति, विलगीकरण अधिसूचित करील त्या दिनांकापासून,

अंमलात आले असल्याचे मानण्यात येईल. ”.

११. मूल्यवर्धित कर अधिनियमाच्या कलम ४७ मध्ये,—

(१) पोट-कलम (१) मधील,—

(क) “ न्यायालयाच्या ” या मजकुराऐवजी, “ न्यायालयाच्या, न्यायाधिकरणाच्या ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(ख) “ आदेशाच्या दिनांकास संपणाऱ्या ” या मजकुराऐवजी, “ कंपनीने पर्याय स्वीकारलेल्या आदेशाच्या दिनांकास किंवा ज्या दिनांकास कंपनी निबंधक एकत्रीकरण अधिसूचित करील अशा दिनांकास संपणाऱ्या ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(२) पोट-कलम (२) मध्ये, “ उक्त आदेशाच्या तारखेपर्यंतच्या ” या मजकुराऐवजी, “ कलम ४४ च्या पोट-कलम ४क अन्वये तिने पर्याय स्वीकारलेल्या अशा दिनांकापर्यंतच्या ” हा मजकूर आणि “ उक्त आदेशाच्या दिनांकापासून ” या मजकुराऐवजी, “ कलम ४४ च्या पोट-कलम ४क अन्वये तिने पर्याय स्वीकारलेल्या अशा दिनांकापासून ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(३) पोट-कलम (२क) मध्ये,—

(क) खंड (क) मध्ये,—

(एक) “ न्यायालयाच्या ” या मजकुराऐवजी, “ न्यायालयाच्या, न्यायाधिकरणाच्या ” हा मजकूर समाविष्ट करण्यात येईल ;

(दोन) “ त्या आदेशाच्या दिनांकापर्यंत ” या मजकुराऐवजी, “ कंपनीने पर्याय स्वीकारलेल्या आदेशाचा दिनांक किंवा ज्या दिनांकास कंपनी निबंधक विलगीकरण अधिसूचित करील असा दिनांक असणाऱ्या दिनांकापर्यंत ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(ख) खंड (ख) मध्ये,—

(एक) “ उक्त आदेशाच्या दिनांकापर्यंत ” या मजकुराऐवजी, “ कलम ४४ च्या पोट-कलम ४क अन्वये कंपनीने पर्याय स्वीकारलेल्या अशा दिनांकापर्यंतच्या ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(दोन) “ उक्त आदेशाच्या दिनांकापासून ” हा मजकूर ज्या दोन ठिकाणी आला असेल त्या दोन्ही ठिकाणी त्या मजकुराऐवजी, “ कलम ४४ च्या पोट-कलम ४क अन्वये कंपनीने पर्याय स्वीकारलेल्या अशा दिनांकापासून ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

१२. मूल्यवर्धित कर अधिनियमाला जोडलेल्या अनुसूची ग मध्ये,—

(१) नोंद ४ मध्ये, पुढील स्पष्टीकरण जादा दाखल करण्यात येईल आणि ते दिनांक १ एप्रिल २००५ पासून दाखल करण्यात आले असल्याचे मानण्यात येईल :—

“ **स्पष्टीकरण.**—वेळोवेळी अस्तित्वात असल्याप्रमाणे, या नोंदीच्या प्रयोजनार्थ, “ शिलाईचा दोरा ” यात भरतकामाचा दोरा याचा अंतर्भाव असेल. ” ;

(२) नोंद ९१ मध्ये, पुढील स्पष्टीकरण जादा दाखल करण्यात येईल आणि ते दिनांक १ एप्रिल २००५ पासून दाखल करण्यात आले असल्याचे मानण्यात येईल :—

“ **स्पष्टीकरण.**—वेळोवेळी अस्तित्वात असल्याप्रमाणे, या नोंदीच्या प्रयोजनार्थ, “ मसाले ” यात, सर्व स्वरूपातील मसाले, सर्व प्रकारचे मसाले आणि कोणत्याही मसाल्यांची मिश्रणे यांचा अंतर्भाव असेल. ” .

२००५ चा
महा. ९.

१३. महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियम, २००२ याच्या अनुसूची ग च्या नोंद ५४ अन्वये काढलेली शासकीय अधिसूचना, वित्त विभाग, क्र. मूवक. १५०५/प्र. क्र. २३४/कराधान-१, दिनांक १ सप्टेंबर २००५ यामध्ये, उक्त अधिसूचनेला जोडलेल्या अनुसूचीतील, नोंद २ मध्ये, स्तंभ (५) मधील, “ देशी लोणी ” या मजकुराऐवजी, “ देशी लोणी, पांढरे लोणी (व्हाईट बटर) ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल आणि तो दिनांक १ सप्टेंबर २००५ पासून दाखल करण्यात आला असल्याचे मानण्यात येईल.

सन २००५ चा
महाराष्ट्र
अधिनियम
क्रमांक ९ याच्या
अनुसूची ग
यामध्ये सुधारणा.

सन २००५ चा
महाराष्ट्र अधिनियम
क्रमांक ९ याच्या
अनुसूची ग च्या
नोंद ५४ अन्वये
काढलेल्या
अधिसूचनेमध्ये
सुधारणा.

प्रकरण सहा

विधिग्राह्यीकरण व व्यावृत्ती.

विधिग्राह्यीकरण व
व्यावृत्ती.

१४. (१) कोणत्याही न्यायालयाचा किंवा न्यायाधिकरणाचा कोणताही न्यायनिर्णय, हुकूमनामा किंवा आदेश यामध्ये एतद्विरुद्ध काहीही अंतर्भूत असले तरी, महाराष्ट्र करविषयक कायदे (कर बसविणे, सुधारणा व २०१५ चा विधिग्राह्यीकरण) अधिनियम, २०१५ (यात यापुढे, या कलमात, ज्याचा निर्देश “ सुधारणा अधिनियम ” असा २०१५ चा करण्यात आला आहे) याच्या प्रारंभाच्या दिनांकापूर्वी, महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियम, २००२ (यात यापुढे, या २००५ चा कलमात, ज्याचा निर्देश “ मूल्यवर्धित कर अधिनियम ” असा करण्यात आला आहे) याच्या तरतुदींअन्वये महा. ९. कोणत्याही व्यापाऱ्याने वा व्यक्तीने केलेल्या विक्री किंवा खरेदीबाबत केलेले कराचे कोणतेही निर्धारण, पुनर्विलोकन, आकारणी वा वसुली अथवा असे निर्धारण, पुनर्विलोकन, आकारणी वा वसुली यांसंबंधात केलेली कोणतीही कार्यवाही किंवा गोष्ट ही, जणू काही असे निर्धारण, पुनर्विलोकन, आकारणी वा वसुली किंवा कार्यवाही किंवा गोष्ट ही, सुधारणा अधिनियमाद्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या मूल्यवर्धित कर अधिनियम याअन्वये यथोचितरित्या केलेली, हाती घेण्यात आलेली किंवा करण्यात आलेली होती असे समजून वैध आणि प्रभावी असल्याचे समजण्यात येईल, आणि तदनुसार,—

(क) अशा कोणत्याही कराचे निर्धारण, पुनर्विलोकन, आकारणी किंवा वसुली यांच्या संबंधात राज्य शासनाने किंवा राज्य शासनाच्या कोणत्याही अधिकाऱ्याने किंवा इतर कोणत्याही प्राधिकाऱ्याने केलेली सर्व कृती, कार्यवाही किंवा गोष्टी ह्या, सर्व प्रयोजनांसाठी, नेहमीच कायदानुसार केल्याच्या आणि करण्यात आल्याच्या समजण्यात येतील ;

(ख) अशा रीतीने भरण्यात आलेल्या कोणत्याही कराच्या परताव्यासाठी कोणताही दावा, अपील, अर्ज किंवा इतर कार्यवाही कोणत्याही न्यायालयात किंवा कोणतेही न्यायाधिकरण, अधिकारी किंवा इतर प्राधिकारी यांच्यापुढे दाखल करण्यात येणार नाही किंवा चालू ठेवण्यात येणार नाही ; आणि

(ग) कोणतेही न्यायालय, न्यायाधिकरण, अधिकारी किंवा इतर प्राधिकारी, अशा कोणत्याही कराच्या परताव्याचा निर्देश देणारा कोणताही हुकूमनामा किंवा आदेश अंमलात आणणार नाही.

(२) शंका निरसनासाठी, याद्वारे असे जाहीर करण्यात येत आहे की, पोट-कलम (१) मधील कोणत्याही गोष्टीमुळे एखाद्या व्यक्तीला,—

(क) सुधारणा अधिनियमाद्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या मूल्यवर्धित कर अधिनियमाच्या तरतुदींनुसार पोट-कलम (१) मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या कराचे कोणतेही निर्धारण, पुनर्विलोकन, आकारणी किंवा वसुली यांच्यासंबंधात हरकत घेण्यास, किंवा

(ख) सुधारणा अधिनियमाद्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या मूल्यवर्धित कर अधिनियमान्वये कराच्या रूपाने तिच्याकडून येणे असलेल्या रकमेपेक्षा अधिक असणारी, तिने भरलेल्या कोणत्याही कराची रक्कम परत मिळण्याची मागणी करण्यास,

प्रतिबंध होतो असा अर्थ लावण्यात येणार नाही.

(३) सुधारणा अधिनियमाद्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या मूल्यवर्धित कर अधिनियमातील कोणत्याही गोष्टीमुळे एखादी व्यक्ती, सुधारणा अधिनियमाच्या प्रारंभापूर्वी, तिने केलेल्या किंवा करण्याचे वर्जिलेल्या कोणत्याही गोष्टीच्या संबंधातील कोणत्याही अपराधाबद्दल, जर अशी कृती किंवा वर्जन हे मूल्यवर्धित कर अधिनियमाअन्वये अपराध ठरत नसेल तर, सिद्धपराध ठरवली जाण्यास पात्र असणार नाही, मात्र या सुधारणा अधिनियमाद्वारे करण्यात आलेल्या सुधारणांच्या बाबतीत ही गोष्ट लागू होणार नाही. तसेच कोणतीही व्यक्ती अशी कृती किंवा वर्जन यांच्या संबंधात सुधारणा अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या लगतपूर्वी अंमलात असलेल्या कोणत्याही कायद्यान्वये तिच्यावर लादण्यात आली असती अशा शास्तीपेक्षा अधिक शास्तीस पात्र ठरणार नाही.

उद्देश व कारणे यांचे निवेदन.

सन २०१५-१६ या वर्षाच्या अर्थसंकल्पीय भाषणात उल्लेख केलेले प्रस्ताव अंमलात आणण्याच्या हेतूने, महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय, व्यापार, आजीविका व नोकऱ्या यांवरील कर अधिनियम, १९७५ (१९७५ चा महा. १६), महाराष्ट्र स्थानिक क्षेत्रात मालाच्या प्रवेशावरील कर अधिनियम, २००२ (२००३ चा महा. ४) आणि महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियम, २००२ (२००५ चा महा. ९) यांनुसार कर बसविण्यासाठी आणि त्यांच्या अंमलबजावणीच्या कार्यपद्धतीविषयक बाबींचे सुसूत्रीकरण करण्यासाठी, राज्य शासनास उक्त अधिनियमांमध्ये यथोचित सुधारणा करणे इष्ट वाटते. २०१४-१५ या वर्षाकरिता साखर कारखान्यांमार्फत ऊसाच्या खरेदीवरील कराच्या प्रदानात सूट देण्याबाबत महाराष्ट्र ऊस खरेदी कर अधिनियम, १९६२ (१९६२ चा महा. ९) यामध्ये देखील सुधारणा करण्याचे प्रस्तावित आहे.

२. ज्या सुधारणा करण्याचे प्रस्तावित केले आहे त्यांपैकी काही महत्त्वाच्या सुधारणा स्थूलमानाने पुढीलप्रमाणे स्पष्ट केल्या आहेत :—

(एक) शेतकऱ्यांना वाजवी व किफायतशीर मूल्य देण्याकरिता राज्यातील साखर कारखान्यांना सहाय्य करण्यासाठी २०१४-१५ या वर्षाकरिता कर प्रदानातून सूट देण्याबाबत अधिसूचना प्रसिद्ध करण्याचा अधिकार राज्य शासनाला प्रदान करण्यासाठी, महाराष्ट्र ऊस खरेदी कर अधिनियम, १९६२ यामध्ये सुधारणा करण्यात येत आहे ;

(दोन) दरमहा रुपये १०,००० पर्यंत वेतन घेणाऱ्या महिलांना व्यवसाय कराच्या प्रदानातून सूट देण्यासाठी महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय, व्यापार, आजीविका व नोकऱ्या यांवरील कर अधिनियम, १९७५ यामध्ये सुधारणा करण्यात येत आहे ;

(तीन) महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियम, २००२ याच्या अनुसूची ग च्या नोंद ५५ च्या खंड (चार) व (पाच) यांमध्ये समाविष्ट असलेल्या मालावर कर बसविण्यासाठी तरतूद देण्याकरिता महाराष्ट्र स्थानिक क्षेत्रात मालाच्या प्रवेशावरील कर अधिनियम, २००२ यामध्ये सुधारणा करण्यात येत आहे ;

(चार) महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियम, २००२ यामध्ये पुढील सुधारणा करण्यात येत आहेत,—

(क) “ खरेदी किंमत ” व “ विक्री किंमत ” यांच्या व्याख्येतून सेवा कराचे घटक वगळणे ;

(ख) कलम २० च्या पोट-कलम (४) च्या खंड (घ) अन्वये एकापेक्षा अधिक वेळा सुधारित विवरण भरण्याची मुभा देणे ;

(ग) कलम २३ च्या पोट-कलम (५) अन्वये व्यवहारनिहाय निर्धारणासाठी सहा वर्षांच्या कालमर्यादेची तरतूद करणे आणि कर चुकविण्यात आला आहे इत्यादी असे निर्धारण प्राधिकाऱ्यास सकारण वाटल्यास असे निर्धारण सुरू करता येऊ शकेल त्यासाठी तरतूद करणे ;

(घ) कलम २३ च्या पोट-कलम (५) अन्वये दिलेला एकतर्फी निर्धारण आदेश रद्द देण्याकरिता कलम २३ च्या पोट-कलम (११) मध्ये तरतूद करणे ;

(ङ) कोणत्याही अधिनियमाअन्वये कोणतेही दावे मान्य केल्यामुळे किंवा अमान्य केल्यामुळे पाच वर्षांच्या कालावधीमध्ये या अधिनियमाअन्वये कर दायित्वात फेरबदल करण्यासाठी तरतूद करणे ;

(च) कलम ३० च्या पोट-कलम (२) अन्वये देय असलेल्या व्याजाकरिता गणना करण्याच्या पद्धतीची तरतूद करणे ;

(छ) कर दायित्वाच्या प्रयोजनासाठी कंपन्यांच्या एकत्रीकरणामुळे, विलीनीकरणामुळे किंवा विलगीकरणामुळे व्यवसायाच्या हस्तांतरणाचा दिनांक ठरविण्यासाठी कंपनीला पर्याय देण्याची तरतूद करणे ;

(ज) १ एप्रिल २००५ पासून, शिलाईच्या दोऱ्यामध्ये भरतकामाच्या दोऱ्याचा अंतर्भाव करण्यात येईल, हे स्पष्ट करणे ;

(झ) १ एप्रिल २००५ पासून, सर्व स्वरूपातील मसाले, सर्व प्रकारचे मसाले आणि मसाल्याचे कोणतेही मिश्रण यांचा समावेश अनुसूची ग च्या नोंद ९१ मध्ये करण्यात येईल, हे स्पष्ट करणे ;

(ञ) १ सप्टेंबर २००५ पासून, अनुसूची ग च्या नोंद ५४ अन्वये काढलेल्या अधिसूचनेमध्ये पांढऱ्या लोण्याचा समावेश करणे.

३. वरील उद्दिष्टे साध्य करणे हा या विधेयकाचा हेतू आहे.

मुंबई,
दिनांक २६ मार्च २०१५.

सुधीर मुनगंटीवार,
वित्त मंत्री.

वित्तीय ज्ञापन

विधेयकात महाराष्ट्र ऊस खरेदी कर अधिनियम, १९६२, महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय, व्यापार, आजीविका व नोकऱ्या यांवरील कर अधिनियम, १९७५, महाराष्ट्र स्थानिक क्षेत्रात मालाच्या प्रवेशावरील कर अधिनियम, २००२ आणि महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियम, २००२ यांमध्ये सुधारणा करण्याचे प्रस्तावित केले आहे.

हे विधेयक राज्य विधानमंडळाचा अधिनियम म्हणून अधिनियमित झाल्यावर राज्याच्या आकस्मिकता निधीमधून आवर्ती किंवा अनावर्ती खर्च अंतर्भूत असेल अशी, या विधेयकात कोणतीही तरतूद नाही.

भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०७ अन्वये राज्यपालांची शिफारस

(महाराष्ट्र शासन, विधि व न्याय विभाग, आदेशाची प्रत)

भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०७ याच्या खंड (१) अन्वये महाराष्ट्राच्या राज्यपालांना प्रदान करण्यात आलेल्या शक्तींचा वापर करून, ते महाराष्ट्र करविषयक कायदे (कर बसविणे, सुधारणा व विधिग्राह्यीकरण) विधेयक, २०१५ विचारात घेण्याबाबत महाराष्ट्र विधानसभेस शिफारस करीत आहेत.

विधान भवन :

मुंबई,

दिनांक ३० मार्च २०१५.

डॉ.अनंत कळसे,

प्रधान सचिव,

महाराष्ट्र विधानसभा.